

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . 3 frt — kr. Négy hóra . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutá nyos ár mellett közöl.

ÜDVÖZLET

—Nagyméltóságu és Főtisztelendő—

Dr. Schusztér Konstantin

váci megyés püspök, az I. osztályú vaskorona-rend lovagja
a Ferenc-József jeles lovagrend nagykeresztese, valóságos
belső titkos tanácsos stb. stb. stb.

urnak

a bérmdlás szentségének kiszolgáltatása céljából
Mindszentre való jövelele alkalmára.

(1890. szept. 13.)

Örömmel teljes a hívó kebel,
Minden had értse: **Mindszent ünnepe!**
Nem hinthetünk bár palma-ágakat,
Szívünkbe' mélyen él a **hódolat.**
Csekély, mit **érted** községünk tehet,
De nagy, mi **Hozzád** vonz, a **szeretet** . . .
Fogadj bennünket, mint hú gyermekid,
Akik fölött atyává tett a hit!

—**—

Csak három év, hogy hozzánk füzve vagy,
Neved megyénkben már is szerte nagy;
Mert a kormányt **szilárd kézzel** fogod;
Rend és igazság minden óhajod.
S mily nagy **szived** van, mily **bölcs szellemed,**
Jövöbe nyulva épít már kezod.
Mint századunknak új apostola,
Írányt jelöl nagy tetteid nyoma.

—**—

Mit éveken át gyűjt gondos kezod,
Szükség ha van, oltárra helyezed
S mitől virágnak egyház és a hon,
A **nevelés** ül ünnepe azon.
Nem pusztá szóval lelkesítsz csupán,
Tettel beszél a fényes adomány.
Mig önmagadtól anynyit megvonál,
Ha adni kell, dus vagy, mint egy király! . . .

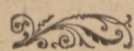
—**—

Szent lelkesedve jött **Eléd** e nép,
Atadja egy község üdvözetét,
A mely vallásos, tiszta ősi vér
S egy jobb jövöt csak a hittől remél.
Erősítsd őt e szent hitébe' meg,
Mit jámbor ősz beleje ültetett;
Isten kegyelmét hintsd reája el,
Hogy bizva küzdjön s úgy haljon, ha kell.

—**—

Hideg, fehér volt minden akkor itt,
Midőn kigyult magas lánggal a hit.
Mert jöttek hozzánk buzgó bajnokok,
A **missio** szent fénye ragyogott.
Azóta már az ősz is eljőve,
Minden tavasznak, fénynek végzete.
Hogy elne muljék vele szent tüzünk,
A **szent olajjal** öntözd meg szívünk!

Via Soltán.

MINDSZENT ÜNNEPE.

(1890. szept. 13—15.)

Harangzugás, sürgés-forgás rázta föl
tegnap községünket mindennapi lethargiájá-
ból. Ritkán látott alakok csoportokban je-
lentkeztek az utcákon, ismerős arcok a
bandérium daliás magyar öltözeteiben mo-
solyogtak; kint diadal-iv emelkedett, mint
egy nagy „Isten hozott” szózat.

Minden arra mutatott, hogy itt valami
különös történik, hogy Mindszentnek öröm-
napja van ma . . .

Valóban *ünnepe van községünknek*, a
katholikus Mindszent ünnepe ez, melyben
azonban az összes polgárok szívesen osz-
tozkodnak. *Dr. Schusztér Konstantin váci*
megyés püspök Ő *Nagyméltósága tartá be-*
vonulását községünkbe a bérmdlás szentségé-
nek kiszolgáltatása céljából.

Öröm és lelkesedés fogadja itt minde-
nikünk részéről Őt, ki legfőbb pásztorunk,
legfőbb lelkiatyánk s ki nagy tehetségei
és érdemei folytán méltó arra a trónra,
hova Őt az isteni kegyelem emelte.

A váci egyházmegye nevezetes rég-
óta nagy püspökeiről. 85 püspöke közül 4
bibornok áldozár volt, ugyanannyi sz. ró-
mai birodalmi herceg, 7 esztergomi érsek
és primás, 2 bácsi, 5 kalocsai s 2 bari-
i érsek. Gróf *Althánn M. Frigyes* bibornok,
mint váci püspök egyszersmind a két
Sicilia alkirálya volt 1718—1734. *Migazzi*
Kristóf biboros érsek és váci püspök
1762—1786. királyi bőkezűségét és nagy-
ságát hirdeti egyebek közt Vácson a szé-
kesegyház, melyet ő emeltetett a római sz.
Péter bazilika mintájára. Volt királyi her-
ceg is a váci trónon, *Károly Ambrus Fer-*
dinand, 1806—1808. ki ismét fiatalon a
szeretetnek áldozata lett, midőn a beteg és
sebesült katonáknak szolgálna és őket láto-
gatná s vigasztalna, a kór-járvány ő reá is
elragadt.

A nem rég multhan ott látjuk *Rosko-*
ványi Agostont, 1851—1859. e világhírű
tudóst, ki mint adatgyűjtő jelenleg Nyit-
rán tesz a tudományosságnak emberi erőt

meghaladó s roppant ismereteket föltételező
munkáival meg nem hálálható szolgálato-
kat. Három év előtt írja róla Karsu Ar-
zén, a „Vác története” szerzője, hogy ad-
dig művei összesen 63 vaskos kötetet tet-
tek ki, egyenkint 700—1000 söt 1200 ol-
dallal. S végül ott látjuk *Peitler Antalt*, a
szerető és szeretett főpásztor e mintaképét,
kit fényes tehetségei mindenütt tiszteltté
tettek, kedves modora s majdnem végle-
tekig menő jó szive pedig országszerte biz-
tosította részére a legőszintébb ragaszko-
dást ismerői részéről.

Valóban volt oka Vácme gyének zo-
kogni, midőn az 1885-ik év július 25-én
este 6 óra körül megszólalt a székesegy-
ház nagy harangja, komoly szavával gyá-
szosan hirdetve a városnak azt a kinos
veszteségét, melynek elérkezett már hóna-
pokkal előbb biztosra lehetett venni, de
melynek gondolata is oly fájdalmas rez-
gésbe hozta a sziveket, hogy *Peitler An-*
tal a legjobb szívű atya, a rajongásig tisztelt és szeretett ősz főpásztor meghalt,
nincs többé.

Szomorú, gyászos napok voltak. A
fájdalom átnyilalta az egész megyét, sőt
kihatott azon túl is messze, a hol csak a
boldogultnak neve elhangzott s a szemek-
ben mindenütt a fájdalom könnyei rezegtek.

Az egyházmegye két évig viselte ma-
gán a gyász képét, két évig volt árva.
Mintha csak a végzet is úgy akarta volna,
hogy a rendesnél tovább gyászolják azt a
nagy szívet, mely papjait, mely hiveit,
mely általában az emberiséget annyira
tudta szeretni.

Az 1887-ik év végre meghozta azt,
kiért a megye naponkint buzgón imádko-
zott s *dr. Schusztér Konstantin*, az ujonan
kinevezett váci megyés püspök ez év áp-
ril havának 14-ik napján a város és a me-
gye lelkes ovációja között foglalta el a
főpásztori trónt, megszüntetve a gyász szo-
moru napjait.

Szép napja volt az Vácnak, szép, mi-
nőt csak a költő képzelete teremthet. Mi-
dőn este a transparentek különböző üd-
vözlő felirataikkal és jelvényeikkel nagy
fényvel áttörték az est homályát a város
szívében s Ő Excellentiája fogatán kö-
rül jár a ragyogó teret és utcákat, a sü-
riően összeverődött nép között óriási lelke-

sedés mánora szállta meg a sziveket s e jelenet, mely eltörülhetetlenül vésődött Vác emlékezetébe, záloga lett ama kölcsönös ragaszkodásnak, mely a főt a tagokkal e pillanattól összeköté. S hogy Vác nem csalódott, midőn e nagy főpaprak oly minden tartozkodás nélkül előlegezé lelkes hódolatát és ragaszkodását, megmutatta már eddig is az a három év, melyet Ő megyénkben töltött.

Nagy Ő, mint főpap és nagy, mint ember!

Midőn a főpapot vizsgáljuk benne s látjuk a nagy méltóság mellett is az egyszerű apostoli életrendet, a régi kor szent püspökei jutnak eszünkbe, kik a gazdagság mellett is szegények akartak lenni, hogy azt, amit maguktól a szeretet hősiségéből megvontak, odaáldozzák az emberiség szent céljaira. Midőn az embert, a főurat keresük, ott látjuk a rend és igazság nagy férfait, ki néhány hónap alatt sok év mulasztását hozta rendbe vas-kormányának kérlelhetlen logikájával.

Hogy mily nagy áldozatokkal járul időnkint különösen az emberi mivelődés legfőbb érdeke, a nevelés céljaira, azt nem tartom szükségesnek itt részletesen elősorolni, mert hiszen az mindenikünk előtt ismeretes s ha valaki mégis nem tudná, menjen *Eperjesre*, nézze meg a „Stephaneum” felsőbb leány-nevelő intézetet, s kérdezze meg, hogy kinek százezreiből van az emelve. Menjen *Szolnokba, Félégyházra, Kecskemétre* s ott megfogja tudni, hogy dr. Schusztter Konstantin Ő Nagyméltósága kisoda, mert ott mindenütt, mint a nevelés nagy mecénását áldva emlegetik.

Most tehát, midőn oly szerencsés községünk, hogy e nagy főpapot és nagy férfit tisztelheti kebelében, méltó, miszerint ez örömünnep legyen mindnyájunkra. Egy püspök, egy nagy ember nem az egyeseké, hanem az összességé!

Legyen hát ő közöttünk örömmel üd-

vözölve. Fogadja mindnyájunk hódolatának és szeretetének kifejezését s ha eltávozik szerény körünkől, vigye el magával kedves emlékül ama tapasztalást, hogy a minden ízében magyar és katolikus Mindszent hozzá, mint nagy főpapjához a legtisztább szeretet és hódolat érzelmeivel ragaszkodik!

Viz Zoltán.

A zsidó ujév.

Folyó hó 15-én veszi kezdetét a zsidó egyházi szertartási életben az ugynevezett Ros-Hásonó ünneppel az 5651. év, és tart a jövő, azaz 1891. október 2-ig bezárólag. A zsidó kalendárium év tehát 2 héttel rövidebb a keresztényszámítás szerinti évnél. Az 5651. év ugyanis szökőév, azaz 13 hónapos. Ilyen év minden hét évben kétszer van, 13 ik hónapja pótolja a napokat, melyekkel rövidebbek a zsidó hónapok a polgári hónapoknál. A zsidó számítás a világ kezdetét veszi kiindulási pontul és első sorban a szentírásban talált adatokra támaszkodik.

A lelki nemességgel és minden magasztos iránt emelkedni képes szívvvel bíró ember az ujév napján nem csupán az ünnep külsőségét veszi tekintetbe. A magunkba szállás és áhitat e szent napjaiban új életet, új és nemesebb törekvéseket, új akaratot, új odaadást és új áldozatkésztséget kell, hogy megszíveljünk.

Forduljunk mi is szomjadozó lelkünkkel az éghez, az Urhoz — erre int bennünket a Ros-Hásonó, az ujév ünnepe. Ismerjük el az elvényülést eszméinkben, a mulandóságot élvezeteinkben. Ne hagyjuk elragadni tőlünk azt, a mi legbecesebb a rövid életben, a vallást: a mi nevelő anyánkat, kinek emleke nagygyá lettünk. Századok és ezredek erkölcsi igazságai vannak letéve s él még a dicső tan, mely a szabadságot hirdeti s vele a boldogságot az égből származtatta. A jelenben, a pezsgő meleg életben gyökeredzik ujévi ünnepünk jelentősége. Velünk, érzelmeinkkel, legbensőbb létünkkel szoros összeköttetésben áll. Az időre utal, mellyel leszünk, mellyel kimulunk és ezen idő nyilsebes röptében azt sugja fülünkbe, hogy életünknek nagy

részét ismét elvesztettük, hogy sirunkhoz egy évvel közelebb jutottunk. Midőn az elmúlt évtől örökre elválnak, mégegyszer pillantsunk vissza rá s varázsoljuk lelkünk elé minden vonását. De minél mélyebben nézünk fürkésző szemünk a múltba, annál hangosabban halljuk az intező szót hozzánk szólani: Vessetek számot az átélt idővel, az elbucsuzó évvel. A jobb jövő reményében hinni, remélni, fáradni, dolgozni — ez az emberiség legnagyobb részének hivatása, kötelessége. Az ég alatt semmi sem állandó és tartós, minden létezőnek változnia s elenyésznie kell. És ezen elenyészés és változás mind annyi kísértés, melyen mindenkinek s mindennek keresztül kell mennie. Ezen kísértést, mint a világszertartás örök törvényét, mint az isteni bölcsesség kifolyását kell tekintetünk: egyrészt mint elháríthatlan szükségességet, másrészt pedig mint eszközt, mely által a gondviselés erőnköt vagy megedzeni, vagy pedig megpróbálni akarja.

A jövő az ifjúságé; az aggoké a múlt. Az ifju ember, ha őt baj és csapás éri, ha a sors által sujtatik, mosolyogva kél harera és azt mondja: nem lesz ez mindig így. De az öregek a jövőbe nem tekinthetnek és ha őket baj éri, azt nézik és keresik, hogy vajjon érte-e őket valamikor nagyobb baj és azzal vigasztalódnak, hogy máskor rosszabb dolguk is volt. Boldog az, aki lelkét felemelheti addig, ahol az Isten eszméjével érintkezik. Boldog az, aki a mennyei forrásokban kutat s felismeri bennök az igazságot, belőlök megérti az erkölcsöt, a lélek megtisztulását és az emberi boldogság tiszta felfogását. Boldog az, akit egy magasabb eszménykép sugara vezet a földi életen át. Visszagondolva életünknek eltöltött idejére, annak minden szempillantásában Istennek jóságát érezzük, s midőn így a multért igaz hálát rebeg ajkunk, szívünk édes bizalommal telik meg a kétes jövőre nézve.

Dr. Wiener Márk.

Községi kögyülés.

Randkivüli kögyülést tartott képviselő testületünk f. hó 7-én.

Első és egyetlen tárgyát e kögyülésnek a csárdák és épületekre beérkezett ajánlatok el, vagy el nem fogadása feletti intézkedés képezte.

TÁRCSA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke” eredeti tárcája.

✻Nagyméltóságu és Főtisztelendő✻

Dr. Schusztter Konstantin

váci megyés püspök, az I. osztályú vaskorona-rend lovagja a Ferenc-József jelens lovagrend nagykeresztese, valóságos belső titkos tanácsos stb. stb.

urnak

életrajza.

Dr. Schusztter Konstantin Ő Nagyméltósága született Szakolcán 1817. júl. 31-én. Kegyesrendűvé lön Privigyén 1831. szept. 20-án, tanított Vácán és Pesten a középtanodában, aztán gr. Pálffyán lett nevelő. Az irodalomban jó korán ismeretes lett, mint földirati, mennyiségtani, physical és politikai író. Tanodai használatra megjelent tőle egy jeles mű Budán 1847-ben, ily cím alatt: „Földismeret matematikai, physical és politikai tekintetben.”

A középtanodát Nyitrán a legjobb sikerrel elvégezvén, mint emlitők, a kegyes tanító rendbe lépett. A szerzetes öltöny, melyet a pri-

viyei ujoncházban a vallásos érzetek közt nevelkedett ifju magára öltött a mondott napon, egy minden jóra, szépre és igazra fogékony szívet takart. Az ujonc időt dicsérettel kiállván, Privigyén alkalmaztatott. Hivatottsága fölismertvén, már 1834—5-ben felsőbb tanulmányainak folytatására Vácra, onnan a bölcsészeti osztályok bevégeztével az ünnepélyes fogadalom letévése után 1836—7-ben Lévára, majd a hittudományok hallgatására Nyitrára s innen Pozsony-Szent-Györgyre ment.

Ezen évek alatt tanusított kitünő tudományosságért a m. kir. tudományos egyetem bölcsészeti kara tudori oklevéllel tüntette ki. A theologiai tantolyamot sikerrel befejezván, 1840-ben áldozárrá szenteltetett s ismét megnyilván előtte a már megízelt tanári pálya, a váci és pesti gymnásiumokban alapossága, képzettsége és jó modora s paedagogiai tulajdonainak ismertető jelei által annyira kivált, hogy előljáróinak bizalma folytán 1844-ben a szerzetes nevelőért megkeresett vellecei kormányzó gr. Pálffy Ede és Zsiga fiahoz nevelőül rendeltetett.

Dr. Schusztter kész engedelmességgel fogadta e kiténtetést s a főuri család körében beigazolva, hogy kevesen voltak, kik oly általános rokonszenvet tiszteletet tudtak volna

maguk iránt gerjeszteni, mint ő, a nevelő mely tisztelet és becsülés a grófi családnál az utolsó percig egy pillanatra sem ingott meg. Elmondhatni fölöle általában, hogy mint a szerzet növendéke, majd mint áldozár és tanár, a rábizott ifjak lelkében fölbresztette az Isten, király, haza és a felebaráti szeretet erényeit, hogy azokból nem csak tudományosan művelt egyéneket, hanem erkölcsi jellemeket is képezhessen. Dr. Schusztter Konstantint a nagy alapítványairól nevezetes kalocsai érsek Kunszt József egyházmegyője papsága közé vette föl s rövid idei káplánkodása után Baján sz. széki jegyzővé, majd érseki titkárrá s könyvtárnokká nevezte ki székhelyén s ily módon a maga közvetlen-közébe vonta, hogy éles esztét, gyakorlatias érzékét s egyházi igazgatási képességeit használhassa. Schusztter e minőségében páratlan szorgalma, körültekintő tapintata s műveltségével nagyon kedvessé tette magát érseke előtt, miért is nagy érdemei elismerésül, jóllehet alig volt még 8 évig az egyházmegyében, 1865-ben Ő Felsége elé ajánlólag fölterjesztvén, főszékesegyházi Kanonokká lön általa kinevezve. Ezen állásában élénk tevékenységet fejtett ki a tanügy terén. Ő volt Kalocsán az első Kanonok-tanfőfelügyelő, ki az érseki megye összes iskoláit meglátogatván, ki-merítő jelentést tett az érseki hatóságnak.

A képviselők a tárgy érdekességénél fogva szép számmal már 9 órakor jelentek meg — de a gyűlést megnyitni nem lehetett, mert noha községünkben 3 jegyző van, egyetlen egyet sem lehetett a községi házában találni. A kisbírók a hadnagyok mozgósítva lettek, valamelyik jegyző felhajtására, de fél 11 órakor a még mindig türelemmel várakozó képviselők basztalan tekintettek vágyódva az ajtó felé. Végre, hogy valamivel foglalkozzanak a meg nem nyitott gyűlésben, Szobotka G. kezdett jegyzősködni. Kezdetben csak megjárta ez kedélyeskedésnek, de midőn az összes községi cselédek hasztalan lotottak-futottak és háromnegyed 11 órakor sem volt jegyző, az izgatottság a legmagasabb fokra hágott. 11 óra. A bíró megnyitja a gyűlést és Szobotka ideiglenes jegyzővé neveztetvén ki. Hubacsek képviselő, ki e pillanatban lépett a terembe, figyelmeztette az egybegyűlteket, hogy csak is a szolgabíró helyettesítheti a jegyzőt. Az ügy fontossága halasztást nem tűrvén, Tary Endre képviselő egy rövid iratot szerkesztvén a fő szolgabíró urhoz, abban gyors intézkedést kér és egyben az ilyen hivatali mulasztás megtorlására is kér intézkedést. Ez iratot több képviselő aláírván, Tary azt személyesen vitte a szolgabírói hivatalba. Időközben Kone Lajos jegyző, ki beteg lévén, az ágyból fölkelve megjelent és a gyűlés kezdetét vehette.

Valóban nagyon sajnáljuk, hogy ilyen sajnálatos események történnek, történhetnek; de midőn az ilyen dolgokat a nyilvánosság elé hozva, elítéljük, csak kötelességünknek tesszünk eleget s legkevésbé érhet bennünket a „folyton támadó“ elnevezés.

A gyűlés lefolyása a következő:

A beérkezett ajánlatok felolvasatván, elsőnek a 48-as kör által a Szarvas korcsma megvétele céljából beadott 1500 frtos ajánlata tárgyalatott.

Sörös egy ajánlatot sem fogadna el — hanem az összes ingatlanokra megtartatná a nyílt szóbeli árverést.

Tary Endre megjegyzi, hogy a multkor közgyűlésen ki lett mondva, mikép a közgyűlés a megfelelő ajánlatot elfogadhatja. Bírálat nélkül nem lehet az egészet egyszerűen eldobni s árverés alá bocsájtani, ha nem találja megfelelőnek, úgy igen.

Sörös kéri tehát a közgyűlést, hogy mondja ki, mikép egy ajánlatot sem talál megfelelőnek.

Szobotka külön tárgyalást kér minden beérkezett ajánlatra. Ő a maga részéről a 48-as kör ajánlatát — tekintve, hogy az egy ily társulat által tétetik, elfogadja.

Hubacsek Pál kéri a közgyűlést, hogy mielőtt

az ajánlat el vagy el nem fogadása felett határozná, helyben volna az alakiságot figyelembe venni és pedig azt, valjon az ajánlatot aláírtak kellően igazolhatják-e ebbeli felhatalmazásukat.

Igazolás után a maga részéről kijelenti, hogy egy időhöz kötött egyletnek mit sem adna hitelre, mert azok tagjai csak is a tagsági díjak erejéig felelősek.

Szobotka Gusztáv ebben nem lát akadályt sem veszélyt a községre nézve, mert még az esetben is, ha vagonát nem jól kezelné, megmarad az objectum.

Tary Endre. Ami Hubacsek azon aggodalmát illeti, hogy a társulat feloszlana, biztosíthatja, hogy nem állna be a vagyontalanság és éppen nem érti, hogy miért nem volna jó egy társulat, ha jó egy szegényebb magán ember is. A kör képes volt a kauciót letenni, képes lesz a többi fizetéseket is teljesíteni, inlocalisnak és helytelennek tartja a társulat fizetési képtelenségét hangoztatni. Am tessék a nyílt árverést kitűzni a közgyűlésnek, ha az ajánlatot nem találja megfelelőnek, de a kört a vételtől eltiltani nem lehet.

Névszerinti szavazás alá bocsájtatott azon kérdés, hogy a „Szarvas“ korcsma a 48-as kör által beadott ajánlat elfogadtassék-e vagy nem.

A megtörtént szavazás eredménye: 10 igen, 5 nem, 4 nem szavazott azon okból, mert a kör ajánlatát ők nyújtották be, 2 pedig más okból nem szavazott. A 48-as kör ajánlata tehát elfogadtatott.

Következett a „Szegefű“ csárdára beadott ajánlatok tárgyalása, melyre nézve a válságügyi bizottság a Weisz Lőrinc által beadott 3098 frtos ajánlatot, mint megfelelőt, elfogadásra ajánlotta.

Diamant Ignátz erre nézve is nyílt árverést ajánl, mert reméli, hogy az ajánlott összegnél magasabb ár fog elérni.

Tary Endre. Ha a közgyűlés Weisz ajánlatát megfelelőnek találja, úgy az árverés nélkül is elfogadható, a maga részéről az ajánlatot megfelelőnek találja és ez okból, nem bocsájtaná szóbeli árverés alá.

Hubacsek Pál is az ajánlatot megfelelőnek találja és elfogadná azt annál is inkább, mert kétszáz, hogy a község az ajánlott összeget árverésen elfogja-e érni, mely esetben ajánlott tövöt az ajánlatot összeg többé nem kötelezi.

Diamant Ignátz annyira biztos abban, hogy az ígért annál több fog árverésen elérni, hogy ezennel kijelenti és jegyzőkönyvébe vétetni kéri, hogy ő fizetési kezességet vállal arra nézve, miként 10 százalékkal magasabb ár fog Weisz ajánlatánál elérni és ez összegig az esetleges különbözetest kiűzetni kötelezi, indítványozza tehát, hogy a „Szegefű“ csárda és a hozzá tartozó földek nyílt árverés alá bocsájtassanak.

Elnöklő bíró szavazás alá bocsájtván Diamant Ignátz indítványát, melyet a képviselő testület egyhangulag elfogadott.

A Szegefű csárdára tehát 3107 frt 80 kr. kiküldési ár mellett a nyílt árverést a közgyűlés elrendelte.

A Borda korcsma vonatkozó ajánlat kö-

vetkezett ezután, melyet Lövy József, mint Lövinger Borbála megbízottja nyújtott be, 400 frtot ajánlva érte.

A válságügyi bizottság sem ajánlotta ezen ajánlat elfogadását, mit a közgyűlés sem fogadott el, hanem 400 frt kiküldési ár mellett ezen épületre is elrendelte a nyílt árverést.

Téglási csárdára és a hozzá tartozó földekre László J. 3300 frtos ajánlatot adott be, melyet a válságügyi bizottság, mint szintén megfelelőt elfogadásra ajánl. Többek hozzászólása után a közgyűlés ezen ajánlatot sem fogadta el, hanem 3300 frt kiküldési ár mellett itt is nyílt árverés megtartását rendelte el.

Az Orszlán vendéglőre, amennyiben ajánlat nem érkezett, a közgyűlés 1500 frt kiküldési ár mellett a nyílt árverést szintén elrendelte.

Az el nem fogadott ajánlatok beajuttatásának visszaadtni határozattak.

A „lutri“ kérdése.

IV.

Az indítvány még ezen sorsjegyeknek elárúsítási módzataira is kiterjeszkedik, azt javasolva, hogy az elárúsítás csakis a kincstárral összekötöttségben lévőkre bizassék, oly módon mint a dohány, bélyeg és egyéb egyedáru tárgy, azon különbözettel, hogy ezen sorsjegyek nem az adóhivatalok, hanem egy e célra szervezendő központi hivatal által volnának beszerzendők, illetve kezelendők.

Indítványozó javasolja, miszerint ezen sorsjegyek „angyalú“ elnevezést nyerjenek és az első húzás karácsony előtt 8 nappal ejtessék meg, hogy valódi karácsonyi ajándéknak szolgáljon a szerencsés nyörőknek. — Ebből azonban, az időnek előrehaladását véve tekintetbe — aligha lehet valami.

Bár ezen sorsjegyek sem tőzsde képesek, sem kereskedelem, vagy közforgalmi értéktárgyat nem képezhetnek, még se legyenek a „spekuláció“ alul végleg elvonva, amennyiben ezen sorsjegyek, koruk alapján, évente 4 vagy 5 krral értékben növekedjenek, s névértékük összegig óvadékképesekké is kellene ezeket deklarálni, — 5 frtot meghaladó de 500 frton tul nem menő nyereményeknek 15%-nyi, ezen felül pedig 20%-nyi nyeremény-jövedék volna meghatározandó, mely nyeremény-jövedék tisztán közművelődés és magyarosodási célokra volna fordítandó.

Kunsztnak s az utána kinevezett, de be sem iktatott Lonovics érseknek halálával Haynald Lajos ülvén az érseki székbe, Schusztar sokoldalú képzettségével annyira megnyerte a főpap bizalmát, hogy ez 1869-ben az összes gazdasági ügyek vezetését reá bízta. Ő fáradhatlan tevékenységgel az érseki birtokokat virágzóbbakká tevén, teendőinek e minőségben nagy sikerrel felelt meg. A kalocsai érseki papnövelde is éveken át szent buzgalommal és tapintatosan kormányozta. Majd a sz. Pátról nevezett bácsi prépostság címével tüntetettvén ki érdemeiért, ez nem volt reá nézve az utolsó előléptetés; mert a fejedelmi kegy az egyház és haza körüli üdvös fáradaimáért 1877. évben újabb kitüntetésben részesítette őt, a kassai egyházmegye püspökévé nevezvén őt ki. Ő Főlsége a sz. István király jobb kezéről nevezett, vagyis a szent jobbi Bold. Szűz valóságos apát-ságát is neki adományozta, valamint utóbb valóságos belső titkos tanácsosainak diszes rangjára emelte. Szigorú, gondos, utánlátó, takarékos s okszerű gazdálkodásának gyümölcseiből igen sokat áldozott a kassai székesegyház stilszerű helyreállítására, a jótékony-ság, nevelésügy, iskolák, egyházi s egyéb társulatok sokáig fogják hirdetni ő nagyméltóságának adakozásait, nemes tetteit, megható szent törekvéseit. Eper-

jes városának közönsége s annak nagy vidéke hálás érzelmek közt fogja áldani emlékét ama nagyszerű, e városban létesített magasabb nőnevelő intézeteért, melyet az angol kisasszonyok vezetésére bízott. Ezen 100,000 frtot meghaladó roppant áldozatért Eperjes városa halálból diszpolgárrá nevezte ki. Kassáról való elköltözése előtt az ottani tanítóképezde javára 2000 frtot adományozott. De ki tudná az ő iteni nagy jótéteményeit mind elsorolni.

Ő Felsége 1886. nov. 13-án a váci püspöki székre helyezte át Ő Nméltóságát és 1887. márc. 17-én Rómában ezen kinevezés, illetőleg áthelyezés megerősítve és kihirdetve lön.

Ez év ápril 13-án érkezett meg Ő Nméltósága új székhelyére, Vácra s alig helyezkedett el az új otthonban, már is nagyszerűen tanusította jótékony lelkületét. Ugyanis az eperjesi nagy tüzvészkor szintén tetemes kárt vallott nőnevelő intézet helyrehozása és kibővítésére 30,000 forintnál többet áldozott s harmad éve a hódmezővásárhelyi küldöttség előtt, mely őt egy nőnevelő intézet felállításának költségeiben résztvenni kérte, 40,000 frtot ígért, ha a boldogult Lichtner Gáspár plébánosuk által e célra végrendeletileg hagyományozott 20,000 frt-hoz a város 40,000 frtot fog áldozni, úgy hogy az egész 100,000 frtba kerüljön. A püspöki szék

foglalás ünnepélye alkalmával adni szokott diszlakomát szeretet adománnyal váltotta meg, 1000 frtot adván a város szegényei közt való kiosztásra. 1888 júniusban bérnálási alkalommal a Kun-Félegyházán apácák vezetése alatt álló nőnevelde 40,000 s egy ilyennek Kecskeméten leendő felállítására 60,000 frtot adományozott. Legutóbb pedig Szolnok városának adott 20,000 frtot egy új kath. iskola létesítésére.

Ily nagyszerű adakozásai általában mindenütt nagy lelkesedést keltek.

A főpásztori teendők teljesítésében lelkiismeretes, buzgó és pontos, az egyházmegyei ügyek vitelében tapintatos, serény, bölcsen körültekintő. És az valódi áldás ezen egyházmegyére nézve.

Azért kívánjuk: Adja az ég Ura, hogy hosszú tapasztalattal s edzett erélylyel biztosított elveit egyházmegyénkben megvalósíthassa! Adjon ehhez erőt és hosszú életet Ő Nagyméltóságának a kegyes Isten!

A sorsjegyek bevételzett összege után 5 millió forint évenként — 4%-al véve 200.000 forint nyereség összeget képezne, kisorsolás alá azonban évenként csak 180.000 forint jönne s terv szerint minden egyes évfolyam után így az első évben 20, a második évben 40, a harmadik évben 60 s így tovább minden évben 20 ezer forinttal több „kezelési költség“-re volna fordítandó, a kezelés tényleges költségét meghaladó összeg: az országnak minden megyéjében létesítendő rokkantak-árva-vakok stb. féle intézetek javára volnának fordítandók.

Hogy ezen terv az állam-kincstárra, ugy szinte a polgárságra való tekintettel — mily rendkívüli előnyöket szolgáltat, már az eddig is szám szerint kitüntetett adatok bizonyítják, ám nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az államnak, mint ezen sorsjegyek kibocsájtójának előre kiszámíthatatlan más haszna is van, mely például a 90 évi játsz-ido alatt tűz- és egyéb módon elveszendő sorsjegyek által keletkezik.

Azáltal, hogy minden évben új emissio, új kiadvány volna kibocsájtandó, 90 év alatt az államadósság nagyrésze törleszhető volna, de nagy érdekek nézne az egész ország a huzások elébe, amennyiben, ha évente 3-szor volna huzás, be nem számítva az ünnepnapokat, 90 év múltán minden napra esnék egy huzás, az az évente 270 huzás volna, amely 270 huzáson az országnak minden rendű és rangú tagja részt vehet, mert még a család, a napszámos, a szolga, az iparossegéd és tanonc, a kis diák is inkább kifogja adni megtakarított filléreit ily értékpapírrért, mintsem azt könnyelmű dolgokra fordítaná.

Ezen eszmét tehát határozottan leghelyesebbnek tartjuk mindazon indítványok ellenében, melyek eddig anyilványosságba hatoltak. — Így az államon, a polgárokon, közművelődésünkön, magyarosodásunkon, rokkantjainkon, árváinkon és szegény nyomorultjainkon is könnyen segítve lesz és ezért választotta az indítványozó, ki nevét titokban tartja még — ezen sorsjegyeknek az anyalfiu-sorsjegy elnevezést.

Kívánjuk szívből és őszintén, hogy ezen igazán hatalmas ötlete hazánkfiának háttérbe szorítsa a németek speculációs tervét és hisszük is, — hogy kétséget sem szenved, miszerint pénzügyminiszterünk nem fogja eldobni azt,

hanem tanulmányozni és mielőbb életbe is fogja hozni a karácsonyi ajándéknak szánt anyalfiu sorsjegyeket.

A másik tételt, az adókényszert, távol sem tartjuk oly jónak, — de még mindég előnyösebbnek, mintsem Magyarországnak érdekét, mindenét külföldieknek áruba bocsájtani!

Magyar gazdasági gépipar.

Ama sajnálatos események után, melyeknek színhelye költöldi intrikusok aknamunkája következtében a magyar fegyvergyár volt, kedves szomszédaink máris készek a magyar ipar fejlődőképességéről olyan hangon beszélni, mely kétségbejötten hasonlít a halotti beszédhez, melylyet nevető örökösök tartanak záruló sírok fölött.

A fegyvergyár gyászos bukását fölhasználni vélik a magyar ipar életrevalóságának cáfolatára és ahol csak alkalmunk nyílik, csipkedik, ütök a magyar ipart a fölfuvalkodott gög ama kicsinylő kifejezésével, mely egész a sárgaföldig képes lerántani mindent, ami érdekeiknek nem áll szolgálatában, vagy egyenesen érdekeik ellen merészkedik főnállásáért küzdeni.

Mikor a konkurencia egészséges versenyt ily módon beteges irigykedéssé fajulni és az üzleti eleveenséget az üzérűrfang nyegleségével felcserélni látjuk, akkor a hazatis sajtó köteles ketőzött erővel foglalmi állást a hazai ipar mellett és kimutatni, hogy a külföldi verseny ráfogásai üres szappanbuborékok csupán, melyek a levegőben röpkedhetnek, de szétpattanásukkal ártalmunkra nincsenek.

Nem árthatnak az ily kiszinezett ráfogások a magyar iparnak, mert vannak iprtelepeink, melyek rövid idő alatt olyan virágzásra tettek szert, hogy még a mindent sötétben tekintő roszakarat is elnémulni kénytelen. Tényekkel szemben megszűnik a kétség vitatkozása és ott, ahol eredményeket mutatnak föl, hiába beszélnek meddőségről.

Az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat“ egyike azon magyar ipari telepeknek, mely gyökeresen képes desavonálni mindazt, mit roszakaróink a magyar iparrol forgalomba hozni törekednek. Csak nézzük meg gyári telepét, mely a fővárosban a külső váci körút 7. szám alatt van berendezve.

Ennek a részvénytársaságnak az üzlete

ma már oly virágzásnak örvend, hogy egymaga is igazolni volna képes a magyar szorgalom és iparképesség feltételeit. Árúinak rendkívüli jósága olyan széles piacot biztosított önönmagának, hogy az idén külföldről is számosan érkeztek a megrendelések és a gyár, mely elsősorban magyar kommittenseit igyekezett kielégíteni, kénytelen volt nem egy esetben a külföldi megrendelést mellőzni.

A gyár, mely árúinak szoliditása következtében nagy hirre kapott, a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott az egész nyár derekáiig és ma mégis teljesen kifogyott a készletből, annyira, hogy üzlethelyiségében és raktárában egyetlen gép se maradt vissza, dacára, hogy munkásainak a számát megháromszorozta és éjjel-nappal dolgoztatott.

Ime egy példa a sok közül, mely világos bizonyítékul szolgálhat arra, hogy a magyar ipar nemcsak életképes, de hogy a magyar munka szoliditása és a magyar kéz ügyessége immár elismerést követel magának a külföld előtt is.

A magyar gazdaközönség, melynek érdekei a gépgyár érdekeivel ugyszólván összeforranak, legközelebb állanak egymáshoz; az egyik támogatása a másik jólétének az alapvetője. Ezt szem előtt tartva, a gépgyár első sorban azon van, hogy a magyar gazdák köréből vett megrendeléseknek eleget tegyen és hogy ezt annál nagyobb pontossággal tegyehesse, a magyar gazdák igen helyesen cselekednének, ha géprendeléseiket nem az utolsó pillanatra hagynák, amelynek hátrányát az idén — sajnos — oly sok gazda érezte meg. Alig van község, melyben ne sinylené legalább egy gazda, hogy megrendelésével megkészt és akkor jött, mikor a szükséglet már a körmére égett.

Kívánatos volna, hogy a gazdák szükségleteiket jó előre tudatják a gépgyár üzletvezetőségével, mely az ekkép nyert időt képes volna a megrendelt gépek esetleges tökéletesbitésére, vagy a viszonyokhoz való idomítására is felhasználni, mi által a gazdaközönség érdekeit még fokozottabban is szolgálhatná és a magyar ipar telep iránti bizalmat a legszélesebb körökben elterjeszhetné és teljesen kiszoríthatna minden tákolmányt a mit a külföld ránk erőszakolni igyekszik.

Az első gyilkos.

Vallás erkölcsi elbeszélés.

Irta: **Kalmár Péter** udvari fényképész,
a brüsszeli „Académie Universelle“ tagja.

Számüzve találjuk az első emberpárt büne következtében s ez a számüzetés adta az első impulzust ez emberi nem küzdelmeihez, de egyszerűs mind szellemi fejlődéséhez is. A hatalmas isteni szó: „Arcod verejtékében fogod kenyered enni, míglen vissza nem térendesz a földhöz, melyből vétettél, mert te porból való vagy és a porhoz is fogsz visszatérni. . . .! — ébresztette Ádámban a küzdelmet és az egyedüli vigaszt, hogy földi munkája halálával véget ért.

Nebéz idő következett az első emberpárra, de a természetes ösztön, az önfentartás gondolata s a szükség arra utalták őket, hogy beleszokjanak a nehezebb életmódba, sőt hogy még az ily élet kevés édességét elvézzék is, amennyire lehet. Élvezhették első sorban a csendes családi életet, élvezhették a szülői örömet. Első szülöttjük Kajin fiuk volt, kit Hebel (Abel) követett. Az ó-testamentum tesz ugyan említést, hogy leánygyermekük is volt, de a héber irodalom szerint minden figyermekhez egy iker

leány is született, a kikkől aztán férj és nő lette, így magyarázva az emberi nem szaporodását. Az örökív természet valamennyi előny és hátránya az első emberekbe már befészkelte magát s a hány tagja volt a családnak, mindannyinak különböző volt az egyéni és szellemi természete.

A testvérek közül az idősebb földmívelő volt; napjait az egyforma mezőn töltötte, semmi változatosságot sem ismerve. A növény, virágzás és gyümölcsözés hetek hosszú során át fejlődött és ez idő alatt semminemű szellemi szórakozást sem nyújtott földe. S mivel nehéz munka jutott osztályrészül s e munkát egy maga végezte, természete komor, mogorva lett. Öcsöce ellenben, a pásztor, örömmel végzé teendőit, annál is inkább, mivel mindenféle változatosságot nyújtott életmódja. Szebbnél szebb vidékre hajtotta nyáját. Majd szép nyári éjjeleken a csillagok járását nézhette, majd virágos, illatos, zöld pázsiton, a fák árnyékában pihent meg, míg más-kor kecskéi után idillikus hegyek ormára lépve, nézegette az alatta elterülő szép síkságot, vagy gyönyörködött az anyajuhnak kisdede iránt való szeretetében. Haza érkezve, családjának tejet, máskor más ételt adhatott, míg Kajin csak bizonyos időben hozhatott eledelt saját terméséből. Talán még a szülők is jobban szerették a

vig kedélyű, őket napi táplálékukkal ellátó Hebelt, mint a dacos, hallgatag és komor Kajint. Mindez megszülte Kajinban a sötét irigységet testvére ellen. Irigy szemmel nézte őt, ha Éva reá mosolygott, irigyelte, ha látta, mint simának hozzá bányákai, irigyelte végre jó kedélyét. S az irigység maga után vonzotta a gyűlöletet.

Sok fáradságos munka után Kajin végre aratott. Most már jobban érezte munkája becsét nem volt gyűlölt testvérere utalva. Hányszor keletkezett viszály a testvérek között, miket a szülők szeretettel igyekeztek kiegyenlíteni. De az apai vagy anyai szem sem kísérhette őket mindenütt, nem ügyelhetett mindig reájuk. Hányszor ébredett gyanu és félelem az apai szívből, hátha Kajin véget vet öcsöce életének a civódások között? Ez a gond arra birta az apát, hogy gyermekeivel megismertesse az Istenfélelmet, mert mindamellert, hogy kiüzett a paradicsomból, a hol utoljára hallotta az ur szavát, nem feledkezett meg teremtő atyjáról, emlékezete, iránta való szeretete még élt szívében. Valami varázshang örökkön-örökké fülébe sugta. „Él atyád, él Istened, aki teremtett, te hordod magadban képmását!“ Azon volt, hogy gyermekeibe az istenfélelmet és tiszteletet beolta, megakarta értetni velük, hogy Isten őket min-

Lóverseny megyénkben.

A „Csongrádmezei Gazdasági Egyesület“ f. hó 28-án Szentesen nagyobb szabású lóversenyt fog rendezni. Közöljük a verseny teljes programját és a futtatásnál követendő szabályokat azon célból, hátha községünk lótulajdonosai között is volnának olyanok, kik a versenyen résztvenni ohajtának, mi igen kívánatos is volna, mert az ilyen versenyek nagyban élesztik a lótenyésztés iránti kedvet.

A program a következő:

I futam.

Államdíj 100 frt az elsőnek. Távolság 1900 méter. — Futhat minden csongrádmezei birtokos saját nevelésű, 3 évet betöltött lóva, faj- és nemkülönbség nélkül.

II futam.

Szentesi hölgyek díja 150 frt. Első díj: 100 frt értékű tiszteletdíj. Második díj 50 frt. Távolság 1500 méter. — Futhat minden Szentesi városi illetőségű birtokos sajátnevelésű, 3 évet betöltött lóva, faj- és nemkülönbség nélkül.

III futam.

Gazdasági egyesület díja 150 frt. Első díja 100 frt. Második díj 50 frt. Távolság 2000 méter. — Futhat minden csongrádmezei birtokos sajátnevelésű, 3 évet betöltött lóva, faj- és nemkülönbség nélkül.

IV. futam.

Szentesi város díja 200 frt. Első díja 100 frt. Második díj 60 frt. Harmadik díj 40 frt. Távolság 1700 méter. — Nevezhető minden Szentesi városi illetőségű tulajdonos saját nevelésű, 3 évet betöltött lóva, nem- és fajkülönbség nélkül.

V. futam.

Vigasverseny. Első díj 30 frt. Második díj 20 frt. Távolság 1500 méter. — Minden eddigi futamokban részt vett, de díjat nem nyert lovak nevezhetésével.

Végül a nyertes lovak elővezetése és ezzel egyidejűleg a díjak kiosztása.

Nevezések a négy első futamra 1890. évi szeptember 26-án déli 12 óráig az egyleti titkárnál történhetnek (III. t. 380. sz., Kalpagós Szabó-féle ház,) míg a nevezés feltételei és a futtatás szabályai iránt bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

Helyárok: I. ülőhely 60 kr, II. ülőhely

40 kr, III. állóhely 20 kr. A pályára bemenő kocsiért külön 20 kr, minden rajtlevő egyén legalább 20 kros állóhelyet vált. 10 éven alóli gyermekek a III. állóhelyen felét fizetik. — Kocsik közlekedése a lóversenyterre a kiséri csorda-kijárón, az ugynevezett bánomháti úton. Lovasok a pályakörben 1 frtot fizetnek. — Jegyek előre válthatók, Soos Albert ur vegyes kereskedésében és Szépe Károly dohány nagy tözsdéjében.

Mindennemű egyéb megkeresések és tudakozásokra felvilágosítással készséggel szolgál az egyleti titkárság.

Szabályok a nevezésnél.

1. Versenyző csakis a csongrádmezei gazdasági egyesület tagja lehet.

2. Minden egyes versenyre bejelentett lónak származási levele, valamint saját nevelésű voltát igazoló hatósági bizonyítvány már bejelentéskor beadandók.

3. Versenyre, minden 3 évet betöltött ló nevezhető faj- és nemkülönbség nélkül.

4. Bejelentések a négy első futamra folyó évi szeptember 26-ának déli 12 óráig történhetnek. Későbbiek figyelembe nem vehetők. Az 5-ik futamra a helyszínén a verseny alkalmával lehet nevezni.

Szabályok a futtatásnál.

1. A futó lovak magyar vagy angol nyelggel rendszeren számozva jelennek meg s mielőtt a pályára lépnek, szorgosan megvizsgálandók.

2. Minoen egyes versenyenél a pályázók a versenybíró előtt elhaladva, adott utasításra az indulás pontját jelző zászlóhoz vonulnak s a már előlegesen megejtett sorshuzásban nyert számok szerint felállítatnak, 1-el kezdőleg a pálya belső oldalától.

3. A rendező bizottság által indítókul meghizottak, miután a rendről s a lovak nyugodtságáról meggyőződést szereztek, megadják a jelt az indulásra, mely jelre minden futtató, tetszés szerint indítva, a futamot megkezdi.

4. Indításkor minden versenyző kötelezve van lovát előre hozni, vagy ugratni, nem pedig oldalt, mely esetben az azon oldalon mellette álló lovasok az indításban akadályozva vannak s az oly versenyző, ki ezt az indító tanúsítása szerint gyakorolná, dacára esetleg díjazandó beérkezésének, a díjtól eselik.

5. Csakis rendes s jól sikerült indítással megkezdett futam érvényes. — Minden futamnál legalább három lónak kell futni.

6. Futam közben, előre nyomulás alkalmával, egyik-másik ló ijesztgetése, bármi módon történjék is az, nem szabályszerű, melynek kikerülése céljából a lovasok karikás vagy lovaglós ostort magukkal nem vihetnek; lovaglós vagy nádpálca s vessző használata meg van engedve.

7. Az oly ló, mely verseny közben kitör, avagy lovasát ledobja s a nélkül érkezik be, azon futammat nem díjazható.

8. A versenyzők teljes erővel s gyorsasággal futtatnak a versenybírók elé, s a kitűzött célon túl, saját lovaik érdekében, mintegy 20—30 méternyi utat, fokozatosan lassított menetben tesznek meg, s végre megfordulván, lépésben visszajönnek a versenybírók elé, midőn is a nyertes, több díjnál a nyertesek nevei tudokra lesznek adva, mire a pályát elhagyják.

9. Midőn két ló egy és ugyanazon díjra egyszerre érkezik be: még egyszer futnak 1500 méternyi távolságról, egy futam-közbeni pihe-néssel.

10. Valamennyi futam bevégezése után a nyertes lovak elővezettetni fognak, s a megfelelő táblával ellátatván, a közönség általi megemlékezés céljából, fel s alá fognak járattatni, melyek után a pályadíjak kiosztatnak.

Ugy ezen szabályoknak, valamint a rendező bizottság által a helyszínén adott utasításoknak minden versenyző magát alávetni — illetőleg tenni — tartozik.

Püspöki fogadtatás és bevonulás.

Tegnap délután 3 órakor előjáróságunk összes tagjai fogatokon, kísérve számos magán fogat által, kivonult a szegvár-mindszenti határra, hogy ott üdvözölje Dr. Schuster Konstantin püspök ur Ő Excellentiáját.

Körülbelül fél 4 volt, mikor említett helyre megérkezett Ő Nméltósága, kísérve a szegváriak által. Ő helyen bucsuzott el a szegvári hívek nevében a szegvári segéd lelkész tőle, s köszönetet mondott és kérte, hogy szeretetében tartsa meg továbbra is őket.

Szép szavakban válaszolt erre Ő Méltósága, mondván többek közt, hogy szívesen időzött körükben és biztosította őket állandó szeretetéről s azon reményének adott kifejezést, hogy mint eddig, a jövőben is nem fognak le-
térni a vallásosságuk ösvényéről.

Ezután községünk főjegyzője Pap Ákos lépett elő s üdvözölvén Ő Nagyméltóságát Mindszent községe nevében. Előadta beszédjében, hogy rég vártuk azt az időt, midőn kedvelt főpásztorunkat, a tudós főpapot, a nagy hazafi körünkbe láthatni szerencsénk lehet és kifejezést adhatunk iránta érzett nagy szeretet, tisztelet és hódolatunknak.

Erre Ő Nagyméltósága gyönyörű beszédben kifejté, hogy örömmel érkezik körünkbe főpásztori teendőinek végzésére, mert hiszi, hogy nálunk is olyanokat fog tapasztalni, mi szívet örömmel fogja eltölteni.

Ezután megindult a menet, kiknek sorai-
ban vidékiek is, különösen Szegváriak, szép számmal voltak. 4 óra volt, midőn a menet be-
érkezett községünkbe, melynek piacterét és a kereszt és diadalív környékét megtölté lakosságunk jelen volt nagy száma, ez által is kifejezést óhajtván adni a nagy főpap, hazafi és emberbarát iránt érzett tisztelet és szeretetnek. Ő Méltósága egyenesen a plebániára hajtattott, itt üdvözölte őt községünk szeretett plebánossa Keller Lajos s ez után Ő Méltósága egyházi diszöltönyében a plebániától a templom főajtó-
jáig felállítva volt kis leányok sorai közt a

dig látja, hogy őket minden rossz tettükért számon veszi. Egy szép, holdvilágos este beszélt a két testvérnek Isten létezéséről s elmondta nekik, az eddig híven megőrzött titkot; az Éden kertből való kiűzetés történetét, elmondta aztán, hogy milyen boldogok voltak, még az ur szavát meg nem szegék, elmondta elátkozását s mesélt nekik bekövetkezendő haláláról.

— Hát mi is megfogunk halni egyszer, kérdé Kájin, miként a mezei egér? és mikor halunk meg, a mikor akarunk?

— Oh nem fiam, felelé Ádám, a halál bekövetkezik, ha megöregszünk és leéltük időnket.

— És mikor éltük le időnket?

— Azt én nem tudom, fiam, de hogy mindnyájan megfogunk halni, az szent igaz, mert Isten mondta nekem.

— Hát kicsoda az Isten?

— Az örökké élő lény, ki az egész világot és minden rajta levőt, engem és anyádat megteremtett, a ki földednek az esőt, a nap melegségét adja, a ki mindenkit lát, büntethet és áldhat.

— Én még nem láttam az Istent, én még nem hallottam szavát, mondja Kájin.

— De ép úgy hiszem atyám, hogy láttam

őt egyszer, bár nem ismertem eddig, viszonzá Hébel. Egy nap, midőn a csermely mellett elaludtam, oly nyugtalannak, oly rosszul éreztem magam s mellemen valami hideg testet éreztem, az ég hirtelen megnyílt s egy csodálatos fényt tártam elterülni, mely majdnem megvakította szememet, erre felébredtem s egy mérges kígyót láttam mellettem a földön, mikor épen kilövelte nyelvét, hogy halálos sebbel megmarjon, villámgyorsan felszöktem, egy közellevő követ megragadtam s egy dobással szétloccsantottam a szörnyeteg fejét.

— Isten ovott meg fiam, mondá áhitattal Ádám.

— S a kígyó meghalt, kérdé gyorsan Kájin, és nem bánthat többé?

— Agyonütöttem, s többé nem árthatott. Kájin arcán ördögi mosoly vonult végig. Ezt észrevéve atyja, és elborzadt.

(Folyt köv.)

templomba ment, utközben folyton áldásában részesítette a híveket.

Ekkor üdvözölte őt a kicsinyek közül Pacher Ilonka igen szép üdvözlő beszéddel és nyújtott át egy diszes csokrot, mindezek láthatólag kedvesek voltak Ő előtte, úgy a kis leányok karban mondott éneke is.

A templomban mondott szent mise és az egyházi szent edények és ruhák megszemlélése után, melyeket legnagyobb rendben talált Ő Nagy méltósága, újból a kis leányok sorfala közt visszatért a plebániára.

Hogy mennyire szívén viseli szeretett főpásztorunk a népnevelés ügyét, bizonyítja az is, hogy még tegnap meglátogatott két iskolát, előbb Hám János igazgató urát, majd pedig Gelsy Péter tanító urát.

Előbbi helyen a fiúk, utóbbi helyen a leányok fölött tartatott vizsga s örömmel irhatjuk, hogy mind két helyt teljes megelégedésének adott kifejezést.

A tisztelgések ma délelőtt fognak végbemenni.

További részleteket jövő számunkban hozzuk.

Helyi és vegyes hírek.

— **Dr. Schuster Konstantin** Ő Nagyméltósága tegnap délután érkezett szerény községünk falai közé általános öröm és lelkesedéssel fogadva. Mi is üdvözlőjük Ő Nagyméltóságát és szívből eredőleg kiáltjuk felé: **Isten hozott!**

— **Iskoláinkban** a rendes tanítás október hó első napján, a beiratások f. hó 20-án veszik kezdetüket. Figyelmeztetnek a szülők tanköteles gyermekeiket mondott időben beírni, mert ennek elmulasztása esetén szigorúan fognak meg büntettetni.

— **Statisztika.** A lefolyt augusztus hónap Mindszent község területén született: Fi 29, nő 26, összesen 55. Ebből törvényes 52, törvénytelen 3. Halva született 2. Meghalt fia 20, nő 23. Összesen 43. Házasságra lépett 1 pár.

— **Harang szentelés Szegvárott.** A Püspök ur Ő Excellenciája Szegváron folyó hó 12-én délelőtt 8 órakor misét mondott s szent szédet tartott. Ezután a bérálásra jelentkezéseket a hitben megerősítette, számra nézve mintegy háromszázat. Ennek végeztével a plebánia lakba vonult, hol a tisztelgéseket fogadta. Fél-tizenkettőkor ünnepélyesen a templomba vonult, hol a csanyiak által oda szállított nagy és szép harangot szentelte fel fényes segédlettel. E meghatározott szertartást a jövő számban bővebben kifejtsük, ez alkalommal csak annyit jelzünk, hogy Ő Excellenciája a szentelés végeztével rövid sz. beszédet intézett a jelenvoltakhoz, mely annyi közvetlenséggel, oly szívhez szólólag tárta elé a hallgatóságnak a harangok magasztos rendeltetését, hogy mi, kik halottuk, egyesítettük könnyeinket az apostoli szónok könnyeivel. Isten vezérelje őt apostoli útjában.

— **Egy kis statisztika.** Hám János igazgató tanító 1889—90 ik tanévről szóló jelentéséből vesszük a következő adatokat. A község előljárósága által teljesített összeírás szerint, mindennapi iskola kötelező a bel- és külterületen föl lett véve: 760 fiu, 710 leány, összesen 1470, a múlt évben 749 fiu, 660 leány, összesen 1409, ez évben növekedés 11 fiu, 50 leány, össz. 61. A tanító-testület vezetése alatt álló belterületi 4 fiu és 4 leány és a külterületi 6 vegyes iskolába be volt írva és pedig: I-ső osztályba 423 fiu, 396 leány, összesen 819, II-ik osztályba 196 fiu 133 leány, összesen 329, III. osztályba 133 fiu 99 leány, összesen 232, IV. osztályba 28 fiu 12 leány, összesen 40. Összesen 780 fiu, 640 leány. E szerint nem lett beírva és nem járt 50, ehát nem sok, mi örvendetes jelenség,

— **Miniszteri szemleut.** Gróf Bethlen And-

rás földmivélsügyi miniszter a körös-tisza-marosí ármentesítő társulat gátjainak és védfelszereléseinek megszemlélését, melyet a tavasszal közbe jött akadályok miatt elhalasztani volt kénytelen — tegnap kezdte meg Gyománál. A minisztert útjában gróf Károlyi Gábor társulati elnök kíséri.

— **Szabadságharci emlék.** Az aradi ipar és gazdasági kiállításon több érdekes mellék-tárgy van kiállítva az 1848/9 szabadságharcból. Van ott egy nevezetes 1849 évi zászló, a melyet 1849. nyarán ajándékozott boldogult Kossuth Lajosné, nagy hazánkfia felesége a 85-ik zászlóaljnak. Ő himezte rá, sajátkezűleg a nehéz fehér selyem lobogó egyik oldalára Szűz Mária képét, másfelől a magyar címet. E lobogó érdekességét fokozza ama körülmény, hogy 40 éven át megmaradt teljes épségben, dacára annak, hogy az 50-es években az u. n. Bach-korszakban ugyancsak ki volt téve gazdája a gyanuak és nem egyszer élet halál között őrizte meg (elrejtve) ama diszes emléket. A derék megmentő neve Baritz István honvéd-százados.

— **A hajózás Szeged és Szolnok között** a mai napon, a vizállás javulása folytán, ismét megkezdődik és pedig a régi menetrend szerint.

— **Ingtatlanok eladása.** Mindszent község f. hó 8-án megtartott nyílt árverésen adta el a regálehoz tartozott épületek és földeket. Esőnek árvereztetett el a felső nagyvendéglő. Megvette Mihály István 1550 frtért. Ez azonban oly osekély ár, hogy valószínű mikép, azt a képviselő testület nem fogja jóváhagyni. A téglási csárdát és földeket Lázár h.-m.-vásárhelyi juhász vette meg 4450 frtért. A szegfü csárdát a hozzá tartozó földekkel *Diamant* Ignácz vette meg 4503 frtért. A Borda korcsmát *Hódi* vette meg 700 frtért. A szarvas korcsmát a 48-as kör zárt ajánlata folytán kapta meg 1500 frtért. Ez ingatlanok a nagyvendéglő kivételével elég magas áron keltek el s hisszük is, hogy a képviselő testület az említett vendéglő kivételével jóvá is fogja hagyni.

— **Szentes városának** mult hó 29-én tartott közgyűlésében határozatkép kimondatott, hogy Szentes várost önálló törvényhatósággá fogják átalakítani, mely célból és a szükséges előmunkálatok megtételére egy bizottságot küldtek ki.

— **Baross újabb terve.** Alig mult el egy év, hogy nagynevű miniszterünk, Baross Gábor megalkotta a világhírű tervet, a zónát, és annak eredménye valóban meglepte az egész művelt világot; most egy újabb nagyszerű vállalatot, állami gőzhajózást állít föl s ehhez 3 nagyhajót már meg is rendelt a Schlick-féle gyárban. E hajók jövő év ápr. 1-re készülnek el.

— **A II-ik fiu-osztálynak** még ma sincs tanyterme, noha október elsején már a tanítás megkezdődik. Erélyes előljáróságunk és buzgó tanügyi férfaink (?) egyéb teendőik miatt még ez ügyben nem intézkedhettek.

— **Legújabb nyelv.** Ismerjük már a virág nyelvet, a legezőnyelv sem új előttünk, sokan gyakorolják a zsebkendő-, keztyű-, redőnynyelveket, de most már „levélbélyegnyelvről“ is írhatunk. Szerelmes olvasóink szives használatára íme ide iktatjuk e titkos nyelv rövidke szótárát: A levélbélyeg a boríték jobb felső sarkán állva ezt jelenti „Ohajtom barátságodat.“ — Fekve: „Szeretsz?“ — Megfordítva: „Ne írj többé.“ — Rézsut: „Rögtön írj!“ — A bal felső sarkon állva: „Üdvözöllek kedvesem.“ — A bal alsó sarkán állva: „A hűség jutalmat nyer.“ — Fekve: „Hagyj magamra fájdalommal.“ — Megfordítva: „Jól kiálltad a próbákat.“ — A jobb alsó sarkon állva: „Szerelmed boldogít.“ — Vezetéknévvel egy vonalban állva: „Fogadd el szerelmemet.“ — Fekve: „Epedve várlak.“ — Megfordítva: „Eligérkeztem.“

— **48-as kör által rendezett s a legközelebb mult vasárnap megtartott bál** minden tekintetben igen sikerült volt. Az udvaron felállított igen nagy terjedelmű sátor alig volt képes magába fogadni a nagyszámu és szép közönséget s a tűzvérű fiatalságot egész viradtig együtt tartotta jó kedve. A 48 kros belépti díjak a 4 frt 26 kr. felülfizetéssel 78 frt 28 kr. bevett eredményeztek s a kiadások levonása után 47 frt 54 kr. tiszta jövedelemnek maradt. Hiszszük, hogy a vendégek e bálát szivesen idézik vissza emlékezetükbe és hogy a rendezőség is meg van elégedve az elért sikerrel.

— **Szerelmi dráma.** „A virágnak megtiltani nem lehet. . . . Orovie Emilia ördögösi fiatal viruló leányka, ki még alig hogy éltének 16 tavaszát élte át, szerelmi bánatában kutba ölte magát. A nem elég gyorsan érkezett segély csak egy idő előtt letört, még alig kifejlődött élte vesztett rózsza bimbót hozhatott napvilágra. Rövid e szerelmi történet, nem is új — minden nap ismétlődő valami. A legény szerelmet hazudik, a fiatal tapasztalatlan leányka elhiszi s szeret forrón, igazán. Rövid idő multán jön egy másik leány, talán szebb — és felédve vannak eskü s ígéretek — megcsalva a leány. Egy fiatal élet tönkre téve s következik a *másik* és az igazságszolgáltatás alszik tovább.

— **Uj társulati főmérnök.** A körös-tisza-marosí ármentesítő társulatnál Rupcsics György lemondása folytán üresedésbe jött főmérnöki állásra Biró Elek kir. főmérnök választatott meg, ki csak az esetben hajlandó megválasztatását elfogadni, ha részére a társulat eddigi (12) szolgálati éveinek betudásával nyugdíjat biztosít.

— **Széna lopás** f. hó 11-ének éjjelén a felső rakodóban széna tolvaj próbált szerencsét, de biz az rajta vesztett, noha sikerült neki Szilágyi Ferenc szénáját megdézsmálva szerencsésen odább állani. Szemléltető esősz — szakavatottságát igen feltűtető — üdvös eszmére jött: ugyanis magához vett a megdézsmált szénából egy kis kötegg mintát s azzal ellátogatott minden gyanus község tulajdonoshoz. Fáradozását siker koronázta, megtalálta a mintához hasonló szénát s azzal együtt a tolvajt.

— **Tűzoltószerek kezelő.** Mint értesülünk előljáróságunk végre elérkezettnek találta az időt arra, hogy azon a türethetetlen állapotban változtasson, mi a fecskendők és egyébbb tűzoltó szerek jelenlegi kezelési rendszere mellett oly gyakran előállt. Az előljáróság ugyanis egy szakembert óhajtott alkalmazni, kinek felügyelete alá bocsájtatnának az összes tűzoltó szerek és kinek kötelessége lenne felelősség terhe mellett minden felügyelete alá adandók tárgyakat mindig jó és használható állapotban tartani, úgy tüzeseteknél a fecskendőket felszerelni és csövezetésbe többeket beleyagorolni. Ezen intézkedés hisszük, hogy általános helyesléssel fog találkozni és kívánjuk, hogy mielőbb megvalósuljon.

— **Községi képviselő testületünk** f. hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott volna, ha *kötelességüket* tudva kellő számban jelentek volna meg. E közgyűlés tárgyát az ingatlanok eladásának jóváhagyása képezte — de nem hogy a törvényes kétharmada a képviselőknek jelen lett volna, hanem csak alig 4—5. Ez ügyben új közgyűlést kell egybehívni s azt október 13-ára halasztották. Felhívjuk a képviselők figyelmét e határidőre.

— **Tűz.** F. hó 9-én Tömörkényen Reis Herman lak és mellék épületei a tűz martaléka lett. A kárt 800 frtra becsülik.

— **Feketesárga zászló.** Megértük azt is az alkotmányos világban, írja a V. és V., hogy városunk piacterén, a Fekete Sas szállodán feketesárga zászlót lenget a szél. A gyűlölt német-világ ezen szomorú emlékének visszaidézését, Fejérváry báró, honvédelmi miniszter nagyobb dicsőségére, vitéz honvédhuszáraink ittlétének köszönhetjük, mert a Sas vendéglőben van a dandárparancsnok szállása s egy honvéd generális szállásán milyen a „jelző zászló“, ha nem fe-

ketészáló? Az egész lobogó nem nagyobb, mint négy zsebkendő és mégis mily vérg sértő minden magyar emberre! A m. kir. honvéd huszárság dandár-parancsnokának szállásán feketesárga zászló! Hogy illik ez össze? Ezt kérdi Fejérváry Géza báró, m. kir. honvédelmi minisztertől Hódmezővásárhely város közönsége.

Uj találmányok.

Az első budapesti szab. iroda Bergl Sándor tudósítása.
(kerepesi ut 79. sz.)

Acél és ruggyanta burkolat.

A gránit és faburkolat uralma után ugy látszik az acélburkolat következik, a melyet az iparban régen ismert nélkülözhetlen segéd eszköz, t. i. az acél volna szolgáltatni hivatva. Egy amerikai lap szerint ezen rendszer más systemával szemben az által tűnik ki legjobban, hogy jóval olcsóbb és emellett tartósabb.

A burkolatkövek acélkövek alakjában alkalmazhatók és a forgalomra eső hossz és keresztbevágásokkal vannak ellátva. Ezen (folyó méterenként 545 gram súlyu) kövek középtől középig mérrendő 12 1/2 cm közök hagyásával az utcán keresztbe lennének lerakandó. Az oldalvást való kiterés megakadályozása végett a kövek vaskapcsokkal köttetnek össze és falalpakra illesztetnek. Ezen újszerű burkolat kavics ágyra tétetik és egy asfalt és céméntből készült keverék öntetik az acél sávok közé, miáltal a burkolat sima felületet nyer.

A ruggyanta alkalmazása burkolási célokra az előbbinél idősebb. A vele tett legelső kísérlet (egy hannoveri hidon) oly kedvező eredményre vezetett, hogy most a város egy, körülbelül 1500 méter hosszú utca ruggyantával történendő burkolásának tervezetével foglalkozik.

A ruggyanta burkolat keménységét a kövével hasonlítják össze és fölönyeihez számítatnak, hogy a járművek zakatolás nélkül haladnak rajta, míg az anyag maga sem hőség, sem fagy által hátrányt nem szenved és végre, nagyobb tartósság mellett, nem oly sima mint az asfaltburkolat.

„ARADI VÉRTANUK ALBUMA.“

Nagy szerencsétlenség a háboru győzöire, legyőzöttre egyaránt: évtizedek szorgalmának gyümölcsét emésztí föl, virágzó tájakat sivattaggá változtat, bénákká tesz munkabíró kezeket, halottakkal tölti meg a temetőket és árvák, özvegyek jajjával az országokat. De ha ez a szerencsétlenség ránk zudul, ha az minden jóakarát és erőfeszítés dacára föl nem tartoztatható, ha az egyéni boldogulásunkra, nemzeti létünkre tör: akkor annak ellene állni kötelesség! És dicsőség, örök hála azoknak, kik a vésszel szemben helyt állnak, küzdenek, szenvednek, meghalnak.

Ily érzelmekkel tekinti nemzetünk az aradi vértanukat és bennök a százakat, ezeket, kik dicsőséggel-gyásszal teli, szabadságharcunkat végig küzdötték és a kiknek küzdelme kivívta, könyve, halála megszentelte azokat a 48-ki törvényeket, melyek alapján mi, boldogabb kor gyermekei, állunk. A róluk való megemlékezés nem a háboru és forradalom gloriifikációja; szenvedéseik elmondása, nem a behegedő sebek felszaggatása; dicsőítésük nem ildomtalanóság törvényes állapotunkkal szemben. Életükből, szenvedéseikből, megdicsőüléseikből, hazaszeretetet és törvénytisztetletet tanulunk, hisz nem a martyromság eszközei, a melylyel, hanem az eszme, amiért meghaltak: a szent.

E meggyőződés emeltette a nemzet közadakozásából a 13 vértanu Emlékszobrát Arad Szabadságtérén; ugyanez ösztönözte Arad város közönségét és a helybeli „Kölcsay Egyesület“-et a 13 vértanu szobrának leleplezése alkalmából oly műnek kibocsájtására, melynek kapcsán széles e hazában azok is osztozhassa-

nak ünnepünkben, kik, körülményeiknél fogva, itt jelen nem lehetnek.

Az Aradi Vértanuk Albuma méltó akar lenni nagy tárgyahoz, méltó a kegyelet és hazai művészetünk legszebb alkotásához, melyet megismerttet és méltó akar lenni Arad sz. kir. városhoz, mely a művet kibocsájtja. Együttal az alkalmiságon fölülemelkedve: maradandó becsre tör, hogy miként tárgya, akként a mű is az igaz hazaszeretet ébresztője, táplálója lehessen.

Az Aradi Vértanuk Albuma könnyed, tárcaszerű modorban, de historiai hűséggel mondja el mindazt, mi ez eszmekörben minden magyar embert kell, hogy érdekeljen. Elmondja, hogy miért is volt az a küzdelem, mely minden gyászos vége dacára mai, jobb jelenünknek alapja, azután jellemző vonásokban bemutatja a szabadságharcot és annak nyomában szereplési epizódokban a 13 vértanút. Ez a műnek első része: *A küzdelem.*

A második részben ismertette a világi fegyverletétel, utána a Vértanuk tragédiája, továbbá azok a szomorú idők, melyek 49-re következtek és 67-ig tartottak. Ez a rész *Golgotha* címet viseli.

A harmadik rész az Apotheosis. Ebben el van mondva, hogy mikép keletkeztek, mikép tartatnak meg amaz ünnepek, mikkel Arad október 6-át évenként ünnepli: elmondva hogy a kegyelet a kivégzés helyét mikép tartotta emlékezetében és mikép jelölte meg. Ezeket követi a szobor története, a szobor leírása és Aradnak, mint a vértanuság színhelyének és a felvirágzó haza egy részének bemutatása. Végül mindezeket bezárja annak demonstrálása, hogy vallás nemzetiségi különbség nélkül edes mindnyájunké e haza, annak gyász, dicsősége egyaránt és hogy nemcsak a történeti multon, nemcsak a létezésben, hanem a legmagasabb emberi érdekek alapján nyugszik e közös hazában a magyar fajnak hegemoniája. Közbe-közbe jelles irótól származó, a tárgyhöz alkalmazkodó költemény teszi változatossá, magát az egész művet pedig a Petőfi-Társaságnak e célra kitűzött és koszoruzott ódája nyitja meg. A szöveget lehetőleg egykoruak, egyben másban szereplők, jó tollak írják: Palágyi, dr. Marcali, Klapka, Vendrei (Aschermann), Kápolnai, Degré, dr. Márki, Vadnay, Iványi, Irányi, Szana, Choncha, Lukácsy, Barabás, Tiszti, Paresz stb.

Az Aradi Vértanuk Albumának szövegét negyvennél több, csupa eredeti kép, rajz illusztrálja. Legfőbb disze Zichy Mihálynak két hatalmas kompositioja: a Mult és a Jelen; ott a két nagy hatalmasság által lenyűgözött Magyarország megdöböntő tragédiája, emitt a törvény és jog alapján ujra felemelkedő Magyarország... a mint az ég Istenére hivatkozik, hogy igaza volt abban a szörnyű tusában. A művészi ihlet és a lángoló hazaszeretet talán soha sem adott a világhírű művész rajzójának több bübáját, több varázst, mint e két alkotásában: szédítő gondolatok özöne és egész történet van bennök. Zichy rajzai mellett Mannheim G., Bencur B. Pap, Jendrassik és más hazai művészek képei díszítik az Albumot.

A képeken kívül hozni fog több facsimilét Kossuthról, Klapkától, a vértanuk utolsó leveleiből, Bohusné világi Naplójából; bemutatja a szobrot és annak részleteit jó fotografikus fölvételekben, nemkülönben a szoban forgó helyeket eredeti térképekben. A képek sokszorítása Angerer és Göschl-nek e tekintetben világhírű műintézetében történik, a nyomdai kiállítás a Franklin-Társulat végezi.

Az Aradi Vértanuk Albuma az Emlékszobor leleplezésének napján, ez évi október 6-án jelenik meg 10 ivnyi (160 oldal) terjedelemben. A mű kiállítása fényes: hogy beilljék a palotákba és olcsó: hogy utat találjon a nemzet minden rétegébe és az iskolákba is. Előfizetési ára füzve 2 forint; eredeti, Zichy rajzával díszített szép vászonkötésben ára 3 frt.

Könyvkereskedésbe e mű egyelőre nem kerül; kötött példányokat csakis szeptember végéig megrendelt számban készítettünk. Az előfizetési pénzeket Arad sz. kir. város pénztárához kérjük beküldeni.

Varga Ottó,

Az „Aradi Vértanuk Albuma“-nak szerkesztője.

Felelősszerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

NYILT-TÉR.

FÖLHIVÁS!

A földmiveléssel foglalkozó gazdaközönséget tisztelettel figyelmeztetni van szerencsénk, hogy a rohamosan érkezett megrendelések a mult szezonban olyan munkahalmaz elé állítottak bennünket, hogy csak erőfeszítéssel voltunk képesek a gazdaközönség kívánalmának eleget tenni. Ezt szemelött tartva szükségesnek tartjuk már most jó előre azzal a tiszteletteljes figyelmeztetéssel járulni a nagyérdemű gazdaközönséghez: méltóztassanak ezentul bennünket a **kellő időben** megtisztelni, hogy a szállítás pontos határidejét betarthassuk és elősegíthessük, hogy a szükséges gazdasági eszközök a gazda rendelkezésére idejében kéznél lehessenek.

Tisztelettel:

Az „Első magy. gazd. gépgyár
résztvénynt.“ üzletvezetősége.

Budapest, külső váci ut 7. szám.

HIRDETÉSEK.

KERESETT.
Egy hankintézet keres mindentűt egyének, törvényileg engedélyezett sorstíjgyek részletti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek.
Ajánlatok B. J. jegy alatt Goldberger A. V. által hird. Iradikhoz, Budapest, Váci utca 9. sz. intézendők.

HIRDETMÉNY.

Mindszent község elöljárósága részéről.

A f. évi szeptember hó 10-dik napján tartott rendkívüli közgyűlés utasítása folytán közhírré tétetik hogy a váltság pénztár tulajdonát képező ingatlanok eladásának jóváhagyását tárgyaló képviselőtestületi gyűlés október hó 13-dik napjának délelőtti 9 órájára tüzetett ki.

Lavicska Pál,
jegyző.

Mihály József,
bíró.

Biztos Kereset.
Egy minden körben könnyen elhelyezhető cikk formájában hozatala által. Hivatalkoknak, kereskedőknek és iparosoknak jelentékeny mellékkezesetet kínál. Ajánlatok „C.M.“ jegy alatt Goldberger A. V. hirodájához. Budapest Váci utca 9. sz. 2-b. sz. 2-b.

Házeladás.
SZOBOTKA GUSZTÁV tulajdonát képező és a kis utcán fekvő
háza
örök áron eladó.
Értekezhetni a tulajdonossal.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapest

Gyár és irodák: Városiroda és raktár:
VI., külső Váci-ut 1696/99. sz. VI., Podmanicky-utca 14. szám.

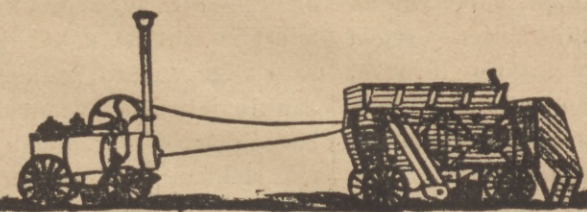
ajánlja a cséplési időnyre kitünő szerkezetű

gőzcséplő-készületeit, locomobiljait,

és vaskeretű gőzcséplő-gépeit, továbbá

járgánycséplő
készületeit,

gabonatisztító - rostait
(Baker- és Vidats-rendszer) és konkolyzóit.

Készletben vannak:

Eredeti kévekötő és marokrakó arató-gépek, er. amerikai fűkaszálo-gépek, szénagyűjtők, stb.

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

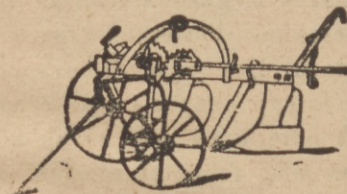
szab. Schlick-féle mélyítő-ekék övezetőkkel, er. l. Schlick- és Vidats-féle egyvasu-ekék, talajmivelő eszközök, boronák és rőtörők.

Szab. Schlick-féle „Haladás“ sorbavető gépek

szórvavető-gépek. — Takarmánykészítő-gépek, darálók, morzsolók, őrlőnalmok és olajmalom-berendezések.

Legolcsóbb árak. — Előnyös fizetési feltételek.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A „MINDSZENT - SZEGVÁR és VIDÉKE“ KIADÓHIVATALA.

DIAMANT MANÓ MINDSZENTEN

ajánlja
a legújabb fajta betűkkel dusan berendezett

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors, pontos és jutányos árban való elkészítésére,
továbbá legújabban létesített

könyvkötészetét

nygy a legegyszerűbb, mint a legdiszesebb kiállítású könyvkötői munkáknak rendkívüli jutányos árban való gyors és izléses kiállítására; nemkülönb az ezekkel kapcsolatos

papir- és irodaszer kereskedését.

Raktáron tart: mindennemű papirokat, iroda és iskolaszereket, üzleti és jegyzékönyveket, továbbá a saját nyomdájában készült eselédkönyveket ügyvédi, községi, egyházi, gyalog és lovas csendőrségi nyomtatványokat, gazdálkodóknak szükséges szegődményi leveleket, napszám és naplójegyzékeket stb. stb.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK A NYOMDA SAJÁT KÖLTSÉGÉN SZÁLLITTATNAK!

PAPÍR és IRODASZER KERESKEDÉS